

O DIALEKTICKÉM MATERIALISMU VŠEOBECNE

Revoluce v dějinách myšlení	7
Materialismus a idealismus	8
Dialektika a metafysika	11
Průběh dialektického materialismu	12
Filosofie a jednotlivé vědy	13
Jednota filosofie a praxe	14
Výslovný, nedogmatický charakter dialektického materialismu	15
Otevřená stranickost dialektického materialismu	16

MATERIÁLNOST SVĚTA

A. Hmota, způsob a formy její existence	
1. Materiální jednota světa	18
Pojem hmoty	20
Pohyb jako způsob existence hmoty	22
Pohyb a klad	23
Základní formy pohybu	24
Prostor a čas jako formy existence hmoty	26
Zakonitost pohybu / hmoty	27
B. Hmota a vědomí	
Základní otázka filosofie	28
Vznik počitku	29
Vznik myšlení a vědomí	30
Souladnost počitku a myšlení	32
Myšlení a vědomí jako ideální odraz objektivní reality	33
Společenské bytí a společenské vědomí	34
Aktivní úloha vědomí	35

MATERIALISTICKÁ DIALEKTIKA

I. Materialistická dialektika jako učení o všeobecné souvislosti a o vývoji	
a) <i>Všeobecná souvislost věcí a jevů</i>	37
Souvislost a relativní samostatnost věcí	38
Metafyzické kolování věcí, chápaných jako něco neměnného	38
Požadavek všestranného rozboru a historického přístupu k věci	40
Dialektika proti eklekticismu a sofistice	41
b) <i>Vývoj a vznik nového</i>	
Od jednoduchého k složitému	42
Vznik nového a odumírání starého	43
Metafyzické popírání a zkreslování vývoje	44
Nepřemožitelnost nového	46

- 1. *Praktická (konkrétní) a abstraktní vývoje*
- 2. *Veřejní a vnitřní rozpory*
- 3. *Antagonistické a neantagonistické rozpory*
- 4. *Kritika a sebekritika*
- 5. *Zákon přechodu změn kvantitativních ve změny kvalitativní*
- 6. *Kvalita, kvantita, míra*
- 7. *Přechod kvantitativních změn v zásadní změny kvalitativní*
- 8. *Evoluce a revoluce*
- 9. *Skok ve vývoji*
- 10. *Zákon negace negace*

3. Nejdůležitější dialektické kategorie

- a) *Jednotlivé, zvláštní, obecné*
- b) *Obsah a forma*
- c) *Průčinka a účinek*
- d) *Nutnost a náhodnost*
- e) *Nutnost a svoboda*
- f) *Možnost a skutečnost*
- g) *Podstata a jev*

PROCES POZNÁNÍ

- 1. *Poznatelnost světa*
- 2. *Stupně poznání*
 - a) *Smyslový stupeň poznání*
 - 1. *Počitek*
 - 2. *Vjem*
 - 3. *Představa*
 - b) *Logický stupeň poznání → abstraktní myšlení*
- 3. *Metodické postupy poznávacího myšlení*
 - a) *Analýza a syntéza*
 - b) *Indukce a dedukce*
- 4. *Pravda*
 - 1. *Objektivnost pravdy*
 - 2. *Jednota absolutní a relativní pravdy*
- 5. *Význam společenské praxe pro poznání*
 - 1. *Praxe jako základ poznání*
 - 2. *Praxe jako kritérium pravdivosti*

DOSLOV:

VZTAH MEZI DIALEKTICKÝM A HISTORICKÝM MATERIALISMEM